

BNR: Avutia neta a populatiei s-a majorat cu 10% în 2021

Avutia neta a populatiei a continuat sa se majoreze într-un ritm robust în cursul anului 2021, crescând cu 10%, iar activele imobiliare au fost responsabile pentru majoritatea cresterii, se mentioneaza în "Raportul asupra stabilitatii financiare", publicat de Banca Nationala a României.

Potrivit datelor din raport, anul trecut averea neta a populatiei din România a depasit pragul de 2.600 de miliarde de lei.

"Avutia neta a populatiei a continuat sa se majoreze într-un ritm robust în cursul anului 2021 (+10%). Activele imobiliare au fost responsabile pentru majoritatea cresterii (+13%), acestea fiind sustinute de evolutia robusta a preturilor imobiliare, alaturi cresterea fondului de locuinte. Rata de crestere a activelor financiare a încetinit fata de valoarea înregistrata la T3 2020 (+34%) la 3% la finalul anului 2021. Este important de mentionat divergenta evolutiei depozitelor la vedere (+25% martie 2022 comparativ cu martie 2021) fata de cea a depozitelor la termen (-14%), dar si o accelerare a economisirii în valuta în defavoarea monedei nationale, indicând o preferinta ridicata pentru activele cu un grad de lichiditate crescut, pe fondul cresterii gradului de incertitudine cauzat de conflictul din Ucraina", se spune în raport.

BNR mentioneaza ca tendinta de polarizare a veniturilor observata în anii anteriori s-a exacerbat în cursul anului 2021, valoarea depozitelor ce depasesc plafonul de garantare de 100.000 euro majorându-se cu 14%, comparativ cu 4% pentru ceilalti deponenti. De asemenea, se remarca cresterea importanta a detinerilor de fonduri de investitii si a actiunilor cotate, ce s-au majorat cu 80%, respectiv 2,3% din PIB, fiind sustinute cresterea indicilor de actiuni, cât si de aparitia de noi aplicatii financiare.

"Accelerarea ratei de inflatie, în special pe segmentul marfurilor alimentare, va duce la diminuarea puterii de cumparare a populatiei si a veniturilor disponibile, punând presiune asupra capacitatii de a acoperi serviciul datoriei pentru persoanele care au contractat credite. Gospodariile din România au cea mai ridicata pondere a cheltuielilor cu alimente si bauturi alcoolice din Uniunea Europeana (25,2 % comparativ cu 15% media UE 27), cât si una dintre cele mai ridicate ponderi alocate bauturilor alcoolice si tutunului (5,5%). Suplimentar, persoanele cu venituri mai mici alocă o proportie mai ridicata din cheltuieli catre nevoile de baza; astfel, acestea vor fi afectate mai puternic", arata raportul.

Conform sursei citate, ponderea cheltuielilor cu locuinta se situeaza sub media UE27 (25% fata de 32%), din care cheltuielile cu apa, electricitate si gaze reprezinta 5,1% din cheltuielile de consum. Cu toate acestea, la finalul anului 2020, 24% gospodariile cu venituri mici întâmpinau dificultati în a-si încalzi locuinta, comparativ cu doar 6% din gospodariile cu venituri medii si ridicate. Este important de mentionat ca fata de finalul anului 2020, momentul colectarii statisticilor, pretul gazelor naturale s-a majorat cu 85% (date la aprilie 2022, conform indicilor de pret de consum), respectiv 18% pentru electricitate; astfel, este de asteptat ca ponderea populatiei ce se confrunta cu dificultati sa se majoreze.

BNR precizeaza ca desi plafonarea preturilor la energie este o masura utila pentru a proteja veniturile populatiei pe termen scurt, eforturile autoritatilor ar trebui îndreptate preponderent înspre dezvoltarea de noi surse de energie regenerabila si înspre a diminua dependenta de importuri energetice, având în vedere inclusiv spatiul fiscal limitat, dar si nevoia de transformare structurala a economiei.

Potrivit raportului, evolutia venitului mediu net a fost în linie cu cresterea preturilor de consum, indicele câstigului salarial real fiind stabil la martie 2022 comparativ cu anul anterior. Cu toate acestea, persista divergente importante din perspectiva distributiei veniturilor salariale: 42% din contractele de munca înregistrate la ianuarie 2022 aveau un venit mai mic sau egal cu salariul minim, pe când ce 13% din persoane au raportat un câstig salarial peste

medie.

Suplimentar, se mentine un grad ridicat de eterogeneitate din punct de vedere regional (gospodariile din regiunea Bucuresti-Ilfov au raportat venituri banesti de doua ori mai mari fata de cele din regiunea de Nord-est), cât si între mediul urban si cel rural (gospodariile din mediul urban au raportat venituri banesti medii cu 50% mai ridicate fata de cele din mediul rural.. Aceste evolutii demonstreaza ca pentru a sustine cresterea intermediarii financiare în mod sustenabil este necesara diminuarea economiei nefiscalizate, cresterea incluziunii financiare pentru zonele rurale, dar si crearea de locuri de munca în industriile cu valoarea adaugata ridicata.

Rata de crestere a îndatorarii a accelerat fata de ultimul Raport, fiind sustinuta de ratele de dobânda scazute, relaxarea standardelor de creditare, dar si de diminuarea incertitudinilor cauzate de catre pandemia COVID-19. Astfel, îndatorarea totala a populatiei s-a majorat cu 9% la martie 2022 comparativ cu martie 2021, ponderea în PIB fiind în usoara scadere (15,6%, -0,6 pp).

Cea mai importanta componenta a îndatorarii populatiei se mentine categoria creditelor ipotecare bancare (56% din total, respectiv 103 miliarde lei), acestea având si cea mai ridicata rata de crestere (12%). Creditele de consum bancare, reprezentând 34% din totalul îndatorarii populatiei, s-au majorat cu 5% în perioada martie 2021-martie 2022, comparativ cu o diminuare de 2% în cursul anului 2020. În final, creditele acordate de catre IFN-uri au o pondere de 5% în totalul îndatorarii populatiei, majorându-se cu 8,4%.

BNR sustine ca o evolutie similara poate fi observata si pentru fluxul de credit nou. Fluxul de credit ipotecar nou a atins un maxim istoric (20 miliarde lei) în perioada aprilie 2021-martie 2022, în crestere cu 41% fata de aceeași perioada a anului anterior, pe când fluxul de credit de consum a fost de 20 miliarde lei în aceeași perioada (+44%). Și fluxul de credite acordate de catre IFN-uri a atins un maxim istoric (5 miliarde lei în perioada aprilie 2021-martie 2022), demonstrând ca implementarea masurii de limitare a gradului de îndatorare începând cu ianuarie 2019 nu a constituit un impediment pentru accesul la finantare al populatiei, în special cei cu venituri mai reduse ce apeleaza preponderent la creditele acordate de catre IFN-uri.